

Levické dožinky ako dôkaz zachovávaní tradícií

Bilancovanie levickej úrody, výzvy pre najbližšie obdobie no aj podpora zachovávaní žatevných tradícií – aj o tom boli levické dožinkové slávnosti.

Plná sála kultúrneho domu v Novom Tekove 19. septembra doslova praskala vo švíkoch. Predseda Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Levice Milan Halmeš na odľahčenie skonštatoval, že ako organizátori museli dosť dlho presúvať stoly, aby mohli všetkých hostí dôstojne usadiť v sále. Aj to svedčí o tom, že Levičania si ctia tradíciu zberu úrody a poďakovania za ňu.

„Pravidelne okrem hodnotenia tohtoročnej žatvy sa v diskusiách s našimi hosťami zamýšľame nad súčasnosťou a budúcnosťou nášho agrozozortu. Riešime ale aj to, ako fungujeme v našej samospráve od RPPK až po SPPK a snažíme sa z prijatých návrhov v diskusii vyvodit' aj závery.

Poľnohospodársky sektor na Slovensku čelí v posledných rokoch mnohým výzvam. Klimatické zmeny, suchá, povodne, zvyšovanie cien energií, hnojív, pohonných látok a k tomu neistota a volatilita na svetových trhoch ovplyvňujú a ohrozujú našu poľnohospodársku výrobu. Spolu s potravinármi sa musíme neustále vyrovnávať s náročnou konkurenciou nielen v rámci V4, ale už aj od východu na západ.

Sme tretí rok v Spoločnej poľnohospodárskej politike. Sme o niečo skúsenejší, ale aj neistí, čo bude v ďalšom programovacom období SPP po roku 2027. Naše očakávania a predstavy, že si zlepšíme svoju konkurencieschopnosť a sebestačnosť domácich potravín, môžu stroskotať na novej SPP na roky 2028 - 2034.

Nesúhlasíme so zrušením druhého piliera pre rozvoj vidieka a aby sa všetky finančné prostriedky združili do jedného piliera. Odmietame aj stropovanie a degresivitu, resp. žiadame mať výnimku s riešením odpočtov mzdových a osobných nákladov. V tejto téme SPPK vystupuje veľmi aktívne aj s ostatnými krajinami. Je nás spolu sedem a je dobré, že s ministrom pôdohospodárstva sme na jednej vlnovej dĺžke v názore, že súčasný rozpočet EÚ a pre SPP je pre nás neakceptovateľný,“ uviedol Milan Halmeš pred plnou sálou kultúrneho domu.

Dožinky aj s ministrom

Levických slávností sa zúčastnil aj minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richard Takáč. Podľa neho ide o neprijateľný návrh Európskej komisie. Na jednej strane sa celkový európsky rozpočet zvyšuje takmer o 800 mld. eur, no pre agropokapitolu sa uvažuje paradoxne so znížením finančných zdrojov.

„Najväčší problém je pre nás stropovanie priamych platieb. Proti tomuto návrhu som vystúpil radikálne. Slovensko nemôže trpieť tým, že historicky tu máme väčšie farmy. Celý svet ide jedným smerom a EÚ sa vyberie iným. Všetci sa centralizujú, dávajú dohromady, nakupujú väčšie stroje, aby systém výroby potravín bol efektívny a my v EÚ sa ideme rozbiť,“ zdôraznil minister.

V najbližšom období plánuje R. Takáč pracovné stretnutia s komisárom EK pre poľnohospodárstvo Christophe Hansenom a všetkými slovenskými poslancami Európskeho parlamentu.

Donaha

„Slovenské potravinárstvo je vyzliekané donaha, chýba spracovateľský priemysel“, začal svoje vystúpenie v Novom Tekove prvý podpredseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho. „Sme pod tlakom dovozov z Ukrajiny a návrhov Európskej komisie. Odmietam bruselský jazyk a hovorím, že návrh EK bude posledným klincom do rakvy slovenského poľnohospodárstva. Pokiaľ sa budeme baviť o stropovaní a delbe peňazí s inými ministerstvami, tak je to niečo neakceptovateľné,“ dodal E. Macho.

"Ak musíme všetci ješť, tak sa postarajme o to, aby potraviny dostali takú podporu, ktorú si zaslúžia. Hľadáme riešenia, aby sme mali dostatok potravín kvôli tlaku zo západu a východu. Všetci nám ponúkajú, že potraviny vedia urobiť lacnejšie. Potraviny ale nesmú a nemôžu byť zadarmo, lebo potom nemôžu byť. Bojujme za to, aby potraviny boli na tom mieste, na ktorom majú byť," uviedol Marián Šolty, podpredseda SPPK.

Tak, ako je dôležitá potreba zachovávaní tradícií dožinkových slávností, tak je priam strategická potreba mať silné regióny a súdržnú komoru. Aj tento odkaz sa niesol z diskusných príspevkov hostí levických dožinkových slávností.

Výsledky levickej žatvy

Žatevné práce v okrese Levice sa začali 23. júna zberom ozimného jačmeňa a jarného jačmeňa siateho na jeseň.

Pri jačmeni ozimnom dosiahli pestovatelia priemernú úrodu 6,87t/ha, čo je v porovnaní s minulým rokom o takmer 33% viac.

Najlepší pestovatelia ozimného jačmeňa v okrese sú:

1. Jozef Múčka s.r.o., Nová Dedina 9,74 t/ha na 9 ha
2. PD Bátovce 9,07 t/ha na 55 ha
3. PD Hronské Kláčany 8,88 t/ha na 32 ha

Najlepší pestovatelia jarného jačmeňa siateho na jeseň v okrese sú:

1. PD Bátovce 8,99 t/ha na 39 ha
2. PD Pokrok Tekovské Lužany 7,70 t/ha na 270 ha
3. PD Plavé Vozokany 7,68 t/ha na 25 ha

Repka ozimná: Levičania dosiahli priemernú úrodu 4,05t/ha. V porovnaní s minulým rokom je to o 39% viac. Pri porovnaní 5 a 3-ročného priemeru je to o 21% viac. V rámci sledovaných rokov dosiahla tento rok repka ozimná od roku 2020 najvyššiu priemernú úrodu, pričom v rokoch 2020-2024 sa pohybovali priemerné úrody v rozmedzí od 2,91 (rok 2024) do 3,64 t/ha (rok 2021).

Najlepší pestovatelia repky ozimnej v okrese sú:

1. PD „Oroszka“ Pohronský Ruskov 5,20 t/ha na 50ha
2. PD „Hron“ Hronovce 5,06 t/ha na 178ha
3. PD Veľký Ďur 4,70 t/ha na 429ha

Pšenica ozimná dosiahla priemernú úrodu 6,36t/ha, čo je porovnaní s minulým rokom o 11% viac a v porovnaní s 3-ročným priemerom 6,5% viac. Kvalita bola rozdielna.

Najlepší pestovatelia pšenice ozimnej v okrese sú:

1. Jozef Múčka s.r.o., Nová Dedina 7,84 t/ha na 39ha
2. Donau farm Kalná s.ro. 7,26 t/ha na 2 240ha
3. PD Veľký Ďur 7,18 t/ha na 820ha

Hrach sa zrno sa stáva už pomaly exotickým, a pritom má jej pestovanie veľa výhod.

Hrach na zrno dosiahol tento rok priemernú úrodu 2,98t/ha, pričom ozimná forma dosiahla menšiu priemernú úrodu 2,59t/ha ako jarná forma 3,46t/ha. Úrody hrachu boli príjemným prekvapením v okrese a v porovnaní s minulým rokom dosiahol hrach na zrno o takmer 49% vyššie priemerné úrody, pričom pri jarnom hrachu to bolo o viac ako 100%.

Najlepší pestovatelia hrachu na zrno dosiahli 4 tonové úrody:

1. Agrosemeg S3 s.r.o., Horné Semerovce 4,03 t/ha na 11ha
2. Donau farm Kalná, s.r.o. 4,03 t/ha na 85ha
3. PD Družba Tupá 4,03 t/ha na 27ha